

L'AURORA A NOVA YORK

GUIA DE LECTURA

ELABORADA PER CHRISTIAN ARENAS-DELGADO

Flamboyant

L'AURORA A NOVA YORK

DOUGLAS KENNEDY
JOANN SFAR

Traducció: Marta Breu

ISBN: 978-84-19401-32-8

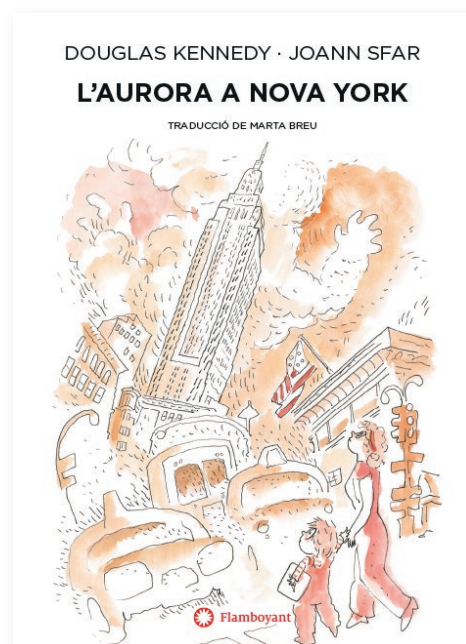
Format: 16,5 x 23 cm

Pàgines: 312

Edat orientativa: > 9

Preu: sense IVA: 23,94 €/ amb IVA: 24,90 €

Publicació: març 2023

SOBRE ELS AUTORS

Douglas Kennedy (Nova York, 1955) és un escriptor amb reconeixement internacional, autor d'èxits de vendes com *A la recerca de la felicitat* i *El moment en què tot va canviar*. Les seves novel·les s'han traduït a més de vint llengües i han estat adaptades al cinema. També ha treballat durant anys en el món del teatre. Per tot això, ha rebut diversos premis i reconeixements. Actualment viu entre París, Nova York, Berlín i Londres. Amb *Les fabuloses aventures de l'Aurora* s'endinsa en la literatura infantil i juvenil, i construeix una obra on es combina la intriga amb la reflexió sobre qüestions socials d'actualitat.

Joann Sfar (Niça, França, 1971) és un dibuixant i guionista de còmic en ple moment d'ebullició. Els seus referents són Ronald Searle, Sempé, Quentin Blake i Hugo Pratt. És autor de diverses sèries, com *El pequeño Vampir*, *El gato del rabino* o *La mazmorra* (juntament amb Lewis Trondheim). També ha treballat en cinema i animació, on ha donat moviment a algun dels seus personatges. El seu estil juga amb l'esbós i defineix un caràcter propi distingible en totes les seves creacions. La seva trajectòria li ha atorgat múltiples premis i el reconeixement del públic.

DIFERÈNCIA, FAMÍLIA, MISTERI I AVENTURES

L'Aurora a Nova York és el tercer volum d'una sèrie de novel·les protagonitzades per l'Aurora, una nena amb autisme i amb un poder especial. L'autor combina el gènere policial amb la narrativa de viatges i aventures per parlar de conflictes familiars, educatius, socioculturals i detectivescs. L'humor i la sensatesa es barregen per oferir-nos una obra dinàmica, plena de peripècies i d'embolics que criden a la reflexió i l'empatia i que es presenten, alhora, com un seguit de successos on les persones autistes es podran reflectir.

INTRODUCCIÓ SOBRE L'OBRA

La literatura és un producte cultural que neix de la capacitat que tenim les persones d'explicar-nos històries, de relatar-nos situacions més o menys especials, de trobar les paraules necessàries per descriure un episodi concret. Forma part de nosaltres perquè les persones som, en essència, aprenents de rondallaires. Per això la mediació literària no només es concep com un fet necessari per construir ponts entre el món dels llibres i la infància, sinó també com un acte natural i representatiu de la nostra capacitat comunicativa, innata i apresada a la vegada.

Presentem, doncs, un seguit de preguntes i petites activitats pràctiques per guiar la lectura de *L'Aurora a Nova York*, condensades en tres instàncies: abans, durant i després de la lectura de la novel·la. Per evitar que aquests tres moments esdevinguin inconnexos, es recomana a la persona mediadora que porti un diari de camp on pugui registrar quines han estat les respostes lectores dels participants de cada moment.

L'AURORA A NOVA YORK

Hi ha dies que tot va malament i ens diem: «Per què és tan dura, la vida? Per què la gent es complica tant l'existència?». I hi ha dies que tot va bé i pensem: «Avui es podria fer realitat el meu somni més gran!». Doncs aquest matí s'ha fet realitat un dels meus somnis. Però, abans d'explicar-te quin, he de «posar una mica de context», com diu el meu pare (és escriptor, com saps). Aquesta història comença justament amb el pare...

Acabava de passar el cap de setmana a casa seva, a París. La Cloe, la seva xicota, se n'havia anat del pis feia dues setmanes. Encara que el pare no em digués que estava trist —a ell no li agrada parlar d'aquestes coses—, jo ja veia que ho estava. M'agradava molt, la Cloe. Sempre s'havia portat molt bé amb mi. A la petita alcovada on dormo quan vaig a casa el pare, hi havia pintat un fresc fantàstic amb totes les estrelles del cel.

A ella li semblava que la forma que tinc de parlar amb els altres escrivint a la tauleta és la canya. I sé que la mare, en canvi, pensa que ara ja hauria de poder parlar de veritat. La Josiane, la meva professora, pensa el mateix. I també la meva germana, l'Emília, que opina en secret: «L'Aurora es nega a parlar, i no és pel seu autisme, sinó perquè sap que això la fa especial!». Fa uns quants dies li vaig dir:

—Ja saps que no parlo perquè no puc!

Va fer que no amb el cap i va respondre:

—Tu no vols fer el que fa tothom, perquè llavors ja no series única!

Quan anava amb el pare cap a París amb el tren l'hi vaig explicar i em va dir:

—Ta germana té catorze anys. Amb catorze anys, tot és complicat i difícil. Ella s'imagina que, com que fas servir la tauleta per parlar amb els altres, això et fa ser més original que ella. Però l'Emília també és molt especial. Només que no se n'adona.

El pare sempre parla així. Veu les coses de manera diferent que els altres. I les viu diferent, també. Tot sovint va en pijama fins després de dinar. I no es fa el llit cada dia. Moltes vegades parla tot sol (sobretot quan s'està inventant un nou personatge per a algun llibre seu). Li encanta el formatge i menjar bé. No l'he vist mai enfadat. Està a punt de fer quaranta anys, com la mare. Trobo que no fa gaire exercici i això m'amoïna. Hauria de considerar seriosament perdre uns quants quilos. Com que hi veig darrere els ulls, soc conscient que en aquest moment el preocupen moltes coses.

Així i tot, quan és amb mi, el pare sempre està content. Durant el cap de setmana vam fer tot de plans divertits. Vam anar al jardí de Luxemburg i vam veure un espectacle de titelles del conte dels tres porquets i el llop. Després, mentre ens menjàvem un gelat mirant els ànecs de l'estany, vaig preguntar-li si ell, com que era escriptor, podria canviar la història per eliminar el llop dolent.

—... perquè sempre m'ha fet por.

El pare va rumiar un moment i em va contestar:

—Però si no hi hagués el llop dolent quin problema hi hauria? En un conte sempre que cal que hi hagi un problema.

—Ah, d'acord! A totes les històries els cal un llop dolent. Algú que faci una cosa mal feta.

—O algú que simplement decideixi que ja no té més ganes d'estar amb tu... —va dir el pare.

Amb prou feines havia acabat la frase que vaig veure que pensava:

«Que burro que soc! I ara per què he dit això? No vull que l'Aurora vegi que deprimint que estic després d'haver trencat amb la Cloe. Per què és tan complicat, l'amor?»

Jo tenia ganes de dir-li que entenia els seus problemes. I també que, tot i que em sabia greu que la Cloe l'hagués deixat, estava contenta perquè així no tindria una criatura amb ella. Volia ser la seva filla petita per sempre, jo.

Però això implicava revelar-li el secret que només la meva professora i els meus dos amics detectius coneixen: sé llegir el pensament. Hi puc veure darrere els ulls. Reflexionant sobre el que el pare m'havia dit, vaig comprendre que, si mai parlava del meu poder màgic, seria com si em convertís en el llop dolent: tothom s'espanteria. Però no perquè hagués de bufar i ensorrar la casa, sinó perquè els pensaments són privats i no ens ve de gust compartir-los.

Així que no vaig dir res al pare, i vam continuar menjant-nos els gelats mentre

contemplàvem com els ànecs nedaven tots junts, amb la mare ànega mirant que els aneguets es mantinguessin correctament en fila darrere d'ella. Com els mestres amb nosaltres a l'escola. Que potser hem d'aprendre a no desviar-nos del camí quan som petits? Que potser forma part de la vida, això? Vaig mirar el pare, que es cruspia el gelat (li encanten les coses dolces i quan alguna cosa li agrada sempre se la menja a tota velocitat), i li vaig fer aquesta pregunta. Va reflexionar uns instants i va dir:

—No oblidis mai, Aurora, que moltes persones, grans o petites, voldran que no et desviïs mai del camí establert. Però jo et conec i estic segur d'una cosa: tu no t'ho deixaràs fer.

—Però penso continuar ajudant la policia perquè la gent no faci coses dolentes. Soc l'ajudant de l'inspector Jovet, després de tot.

—Impedir que la gent faci mal als altres o resoldre crims no és pas el mateix que fer que algú no es desviï del camí.

—Ets tot un escriptor, pare.

—I tu ets com jo, Aurora: una artista de cap a peus.

Se'm va dibuixar un somriure d'orella a orella. Era el primer cop que algú em deia que era una artista!

Al vespre vam anar a un cinema molt gran del novè districte: el Max Linder Panorama. Té els seients de vellut i de color vermell, una llotja i la pantalla més gran que he vist mai! Vam veure una de les pel·lícules preferides del pare: *King Kong*. Quan vam entrar a la sala, el pare em va explicar que es tractava de la primeríssima versió, del 1933. Gairebé noranta anys! I en blanc i negre. Jo aquesta pel·li ja l'havia vista, també amb el pare. M'encanta, encara que em fa molta llàstima que la noia no pugui salvar el goril·la de les grapes dels dolents, que se'n volen aprofitar per fer diners. Al metro, tornant a casa el pare, li vaig demanar com és que era una de les seves pel·lícules preferides.

—Perquè és una de les primeres pel·lícules que vaig veure amb ta mare.

Quan vam arribar a casa, em va preparar una xocolata calenta boníssima. Després em vaig posar el pijama i em vaig rentar les dents. Un cop al llit, el pare em va acotxar i em va dir bona nit. Havia estat un dia genial però molt llarg. Abans d'adormir-me, vaig sentir que el pare parlava en veu baixa per telèfon.

—Sí, a l'Aurora li ha encantat la pel·lícula. Però m'hauria estimat més que la veiéssim tots junts...

Llavors tot es va fer negre... fins l'endemà al matí. El pare s'havia llevat abans

que jo, i m'estaven esperant unes napolitanes de xocolata amb un gran bol de xocolata desfeta. Vaig mirar la tauleta. Eren gairebé les deu! Havia dormit moltes hores. El pare ja s'havia dutxat, i això que sovint dorm fins bastant més tard que jo, almenys els caps de setmana que passo amb ell. També s'havia afaitat la barba que s'havia deixat créixer després que la Cloe el deixés. S'havia posat uns texans negres i una camisa negra molt bonica. Em vaig fixar que s'havia passat una bona estona pentinant-se; normalment sempre porta els cabells tots esbullats!

—Estàs genial així, pare! —vaig exclamar mentre m'asseia al seu costat, a la taula—. M'agrada molt sense barba.

—Sí, jo també m'agrado més així —va dir—. Ta mare i jo vam parlar ahir a la nit i va tenir una gran idea: vindré a sopar amb vosaltres, avui.

Soparíem tots junts, com una família de veritat! Quina bona notícia!

—Que guai, pare! Tinc moltes ganes que la mare i tu sigueu amics.

—Sempre ho hem estat.

De camí cap al tren, el pare va comprar un pom de roses i una ampolla de xampany.

—No em vull presentar amb les mans buides —em va explicar.

—No arribaràs amb les mans buides: arribaràs amb mi!

Quan vam arribar, una hora més tard, vaig veure que la mare havia endreçat la casa i havia parat taula amb els plats elegants i les copes bones que li havia donat la Nanou... i que no treu si no és per a les ocasions especials, com per Nadal, per un aniversari o per avui! No duia posats els texans lletjos i la samarreta vella que se sol posar el diumenge. Portava una camisa i uns pantalons de lli negre i s'havia maquillat. Estava molt guapa.

Quan es van veure, el pare i la mare es van fer un petó mentre s'adreçaven un gran somriure. L'Emília seia en un racó amb el seu iPhone i els auriculars a les orelles. Se'ls va treure i va preguntar al pare:

—Com és que vas de vint-i-un botons i tan net i polit, per primera vegada a la vida?

—Emília! —va exclamar la mare—. No ens fan cap falta, els teus comentaris desagradables!

—Tu també vas de vint-i-un botons —va contestar l'Emília—. Que passa res?

—Res de res —va fer la mare—. Només que hem decidit fer un sopar en família i vestir-nos per a l'ocasió...

—Sí, esclar —va mormolar l'Emília.

I tot seguit em va xiuxiuejar a l'orella:

—Tu saps què els passa, a aquests dos?

I jo vaig escriure:

—Ni idea, però estic contenta!

La mare havia preparat el plat preferit del pare: espaguetis a la carbonara. Ell es va posar a buscar música amb el mòbil i va connectar el telèfon a un petit altaveu de la cuina. Sempre li ha agradat escoltar el mateix tipus de música: un pianista, un bateria i un altre que toca aquell instrument que fa dues vegades jo i que es diu contrabaix. Quan sento aquesta música sempre segueixo el ritme amb el peu.

L'Emília va posar els ulls en blanc.

—Tu i el teu jazz, pare! —va sospirar.

—Si està molt bé, el jazz —va intervenir la mare.

—És tan avorrit! —va dir l'Emília.

—Jo quan tenia catorze anys ho trobava tot avorrit —va contestar la mare.

—I ara ho trobes tot interessant? Com treballar en un banc a Fontenay-sous-Bois, per exemple?

La mare va empal·lidir. Semblava que li havia sabut molt greu, que li digués allò.

—És horrible que diguis això! —vaig escriure.

—Per què? —va replicar l'Emília—. És la veritat.

—No, només ets dolenta —li vaig contestar—. I ja sé per què: perquè el Lluç, de l'escola, divendres et va dir que aquest cap de setmana aniria a París amb una noia de la vostra classe, l'Héloïse. I tu no la suportes perquè...

—I tu com ho saps, això? —va cridar-me.

—No et posis així, Emília —va dir la mare.

L'Emília es va enrabiar.

—I tu com et vas posar quan vas saber que el teu xicot en realitat tenia dona i fills?

El pare va esbatanar els ulls.

—Emília, no siguis insolent!

—Ma germana és una espïeta —va bramar l'Emília—. I vosaltres dos ens voleu animar jugant a la família feliç, però en realitat...

Sense ni acabar la frase, va sortir de l'habitació com un tornado. La mare anava a córrer darrere seu, però el pare la va agafar pel braç amb suavitat i li va dir:

—Deixa-la que es recompongui tota sola. I prenem una mica més de xampany, va.

Vaig veure que la mare acotava el cap per empassar-se les llàgrimes. I que pensava: «Quan vaig decidir divorciar-me, vaig cometre el pitjor error de la meua vida. Així estan les meves filles, ara...»

Tenia ganes de dir-li que no era culpa de ningú, allò; que eren uns pares fantàstics, i que, a diferència del que explicaven altres nens i nenes de l'escola, ells no es criticaven mai l'un a l'altre.

El pare va agafar la mare per les espatlles i li va murmurar:

—És una cosa d'aquelles de l'adolescència. No és culpa teua. Deixa'm portar-li un plat de pasta. Se sentirà més bé després d'haver menjat.

Va abocar una ració d'espaguetis a la carbonara al plat de l'Emília i ens va dir que comencéssim a menjar abans que no es refredés tot. I va desaparèixer pel passadís. La mare va abaixar el cap i va sospirar:

—Se suposava que havíem de passar una bona estona tots junts.

—L'Emília està enfadada amb el món. Necessita desfogar-se. Però no és culpa de ningú... per molt que ella vulgui que sigui així.

—Com t'ho fas per tenir tant de seny? —em va demanar la mare.

—Perquè els meus pares també en tenen.

—Ens hem equivocat tant...

—Això d'equivocar-se li passa a tothom, no?

La mare i jo ens vam menjar la pasta. El pare va tornar i ens va dir:

—L'Emília està més bé. Ha plorat una bona estona. Després s'ha menjat la pasta i hem estat parlant.

La mare va agafar la mà del pare.

—Ets molt bon pare.

El pare es va arronsar d'espatlles i vaig veure que pensava:

«Tots els pares estan convençuts que ho fan malament, encara que facin tot el possible per fer-ho bé.»

—Hauria pogut ser més present —va respondre.

—Tu sempre hi ets per a l'Emília i per a mi —vaig protestar jo.

—Només que soc a París la major part del temps.

Es va fer un silenci. La mare va prémer la mà del pare. Semblava que tenien ganes d'estar sols. Llavors el pare es va mirar el rellotge i em va dir:

—He d'agafar l'últim tren. No et veuré fins d'aquí dues setmanes, però ens enviarem uns quants missatges cada dia, com fem sempre, d'acord?

Em va abraçar ben fort. M'encanta quan m'abraça així; em fa sentir protegida.

Abans la mare creia que era culpa del pare que els anés malament. Ara, després d'haver-se separat, veig que se'n penedeix. Encara que no culli mai la roba que hi ha per terra i deixi els plats bruts a la pica, el pare és meravellós amb mi i la meva germana. I també sé que el pare s'entristeix quan pensa en la manera com es va acabar tot amb la mare. He vist que es diu: «Hauria hagut de fer-me més sovint el llit quan érem una família... Hauria hagut de ser més responsable.»

En aquell moment, però, es miraven d'una manera com no els havia vist mai mirar-se des que era petita. Vaig fer un petó a la mare, li vaig dir que m'havia de posar el despertador de la tauleta a les set i que ens vèiem l'endemà per esmorzar, i me'n vaig anar a l'habitació esperant que, quan em llevés l'endemà al matí, el pare encara hi fos.

Quan em vaig posar al llit, vaig pensar de fer una visita a Sèsam. És l'altre món on visc i on passo l'estona amb la meva amiga Alba. Per anar-hi obro una estrella a la pantalla de la tauleta i em concentro repetint unes quantes vegades «Sèsam!», fins que hi arribo.

Però era tard. L'Alba té onze anys, com jo, i també s'ha de llevar d'hora per anar a l'escola. Encara que tinguem un pacte de millors amigues —ser-hi sempre l'una per a l'altra— sé que, al vespre, s'estima més que només hi vagi si tinc cap problema per solucionar. Així que vaig decidir aclucar els ulls per adormir-me. Llavors vaig sentir que s'obria la porta d'entrada, que el pare i la mare es deien adeu i que la porta es tornava a tancar. No estic trista gairebé mai (és un altre dels meus poders màgics!), però he de reconèixer que en aquell moment em va saber molt de greu per ells. El pare no hi seria, al matí.

Llavors vaig sentir el despertador i vaig veure llum per la finestra. El dia començava. Havia de ser a l'escola al cap de menys d'una hora. Vaig sortir del llit i em vaig vestir d'una revolada. Vaig trucar a la porta de l'habitació de l'Emília. Res. Vaig tornar a trucar. Res. Vaig obrir la porta. El llit era buit. Que estrany!

Fa un temps la mare em va demanar si podia ajudar-la amb una cosa: despertar l'Emília. Perquè ara la meva germana odia obrir els ulls —sobretot els dies que hi ha escola. La mare em va demanar aquest favor perquè sabia que jo em limitaria a somriure quan l'Emília em digués que no tornaria mai a l'escola i que fugiria a París i trobaria una feina en una botiga de còmics i faria ella mateixa els seus propis còmics i no tornaria mai més a Fontenay-sous-Bois!

La mare sabia que jo simplement li contestaria:

«D'acord, però podem anar a esmorzar primer?»

Aquell matí, però, ni rastre de l'Emília. Així que vaig anar cap a la cuina. La porta estava tancada. Només d'obrir-la, vaig sentir la veu de l'Emília que em deia:

—Endevina qui ha decidit passar la nit aquí!

I llavors vaig veure el pare assegut amb la mare a la taula on abans esmorzàvem tots junts. Vaig quedar ben parada de veure'l allà, ja que estava segura d'haver-lo sentit marxar la nit abans. Anava a escriure-li «Has tornat!» a la tauleta, però em vaig adonar que tant era el que hagués passat el dia abans després que el pare se n'anés; l'important era que alguna cosa l'havia tornat a portar fins allà. Amb nosaltres!

Era al costat de la mare i li agafava la mà. La mare, com el pare, tenia un somriure als llavis.

—Us hem de donar una notícia —va dir la mare—. El pare i jo hem decidit tornar a estar junts. El pare s'instal·larà a viure amb nosaltres aquesta setmana.

Tenia ganes de fer un crit, però, com que no em surt cap so quan provo de parlar, només vaig escriure:

—És la millor notícia del món!

Em vaig girar cap a la meva germana i li vaig dir:

—Tornem a ser una família!

L'Emília va queixalar el seu croissant, va posar els ulls en blanc i va sospirar:

—Sant tornem-hi amb el conte de fades!

Avui també és un gran dia per un altre motiu. Tinc una nova professora particular! Es diu Diana. La Josiane es muda a Llemotges amb el seu company, el Lleó, i d'aquí a tres mesos tindrà una criatura. Ha estat la meva professora particular durant quatre anys. Quan em va començar a veure, jo no em comunicava amb ningú. No podia parlar. Ni escriure. Em portaven d'un hospital a un altre, a despatxos on sofria tota mena de tests que em feien metges i persones suposadament expertes en autisme, i això és el que evitava que m'expressés. Tots havien dit el mateix a la mare i al pare: no hi havia res a fer. No em podria comunicar mai amb els altres. Sempre estaria «tancada» en mi mateixa, desconnectada de la resta del món. Recordo que la

mare i el pare estaven d'allò més tristos quan l'últim «expert» que em va examinar els va explicar tot això. Poc temps després van decidir separar-se i l'Emília va dir que era per culpa del meu autisme. La mare i el pare em van assegurar que no era pas perquè jo no pogués parlar que havien trencat la relació, i també que, encara que ja no fóssim una família, sempre estarien units per a nosaltres.

La mare va decidir traslladar-se a Fontenay-sous-Bois. Un cop allà, em va trobar la Josiane. La Josiane no tan sols es va convertir de seguida en amiga meva, sinó que em va canviar la vida de dalt a baix. Va ser ella qui va insistir perquè comencés a parlar fent servir la tauleta. Així podria escriure el que pensava, el que volia dir! Vaig trigar una mica a saber transformar els pensaments en paraules, però la Josiane m'animava sense parar. I un bon dia ho vaig aconseguir. Recordo el moment que la mare va tornar del banc i ens va trobar a la taula de la cuina. La Josiane li va anunciar que teníem una sorpresa i jo vaig aixecar la tauleta, on preguntava a la mare com li havia anat el dia. La mare va contestar:

—Ai, els dies al banc són tots bastant iguals.

I, tot seguit, vaig escriure:

—Però si sempre tens històries fantàstiques sobre els teus clients! Com la del senyor Bouquet, la setmana passada, que volia demanar un préstec per obrir un saló de tatuatges per a gossos.

De sobte la mare es va posar a plorar.

—Plores perquè no t'agrada la idea de tatuar un gos? —li vaig demanar—. A mi tampoc! I estic molt contenta que no li concedissis el préstec!

La mare es va eixugar les llàgrimes i em va dir:

—Si ploro és perquè per fi podem parlar, tu i jo! Ens podem comunicar de veritat! Em pots dir el que penses. Creia que no arribaria mai, aquest dia.

Vaig somriure i vaig respondre:

—Això és gràcies a la Josiane! M'ha animat moltíssim. Ara m'esforçaré molt per aprendre a parlar més ràpid!

Quatre anys amb la Josiane. La veia quatre dies a la setmana. Els altres tres dies, quan no era amb mi, m'enviava missatges per continuar-me entrenant. Em deia que era capaç de tot si decidia posar-m'hi. I que l'autisme no era una discapacitat, sinó una altra manera de veure el món. És l'única persona (juntament amb els inspectors de policia, que m'han ensenyat a resoldre casos criminals) que sap que puc llegir el pensament. M'ha dit tot sovint que el meu poder màgic m'ha de servir per ajudar la gent...,

igual que m'ha de permetre ser amable amb les persones que no ho són amb els altres.

—És fàcil estimar les bones persones —em va explicar quan, fa uns quants mesos, l'Anaïs i la seva colla em feien bullying—. El millor que es pot fer, i el més difícil, és mostrar compassió (és tota una paraula, però molt encertada) per a aquells que et maltracten. Perquè sovint els que fan bullying tenen molta por a dins, i es troben molt sols. Sobretot a casa. Sovint tenen pares que els maltracten, o que els fan saber que en realitat no els estimen. Es fiquen amb els altres per amagar que pateixen perquè a casa els rebutgen.

La Josiane m'ha ensenyat tantes coses! Juntament amb l'Alba, de Sèsam, sempre ha estat la meva millor amiga. I ara li he de dir adeu. Però no per sempre. No se'n va a l'altra punta del món, com a Nova Zelanda o Nova Caledònia (dos llocs que m'agradaria visitar algun dia, perquè semblen tan lluny de tot, al mig d'un gran oceà!). La mare em va explicar que Llemotges només és a unes quantes hores de París amb tren, i la Josiane em va dir que, tan bon punt ella i el Lleó haguessin trobat un lloc per viure i el nadó hagués nascut, podria anar a passar un cap de setmana amb ells.

Vaig somriure quan la Josiane em va dir això. No he agafat mai un tren tota sola; ja m'agradaria, ja! Però que la Josiane ja no sigui la meva professora... és un gran canvi. Tot i que m'agrada molt la substituta que m'ha trobat. La Diana és jove: només té vint-i-dos anys. No s'assembla a ningú que jo conegui. El pare va dir que hi ha una expressió que li escau perfectament, a la Diana: «Sembla d'un altre planeta.» Em va encantar, aquesta expressió, perquè la Diana és ben bé així. És baixeta. Té els cabells llargs i rossos. Duu una granota. Exactament igual que jo! El dia que va venir amb la Josiane per conèixer-nos, a la mare, al pare i a mi, va parlar amb mi a soles un moment i em va dir:

—Quan tenia la teva edat (la meitat de la que tinc ara), tothom em deia que era molt rarota. Sempre em feien bullying a l'escola... Nenes com les que es ficaven amb tu, pel que m'ha explicat la Josiane, fins que vas salvar la cap de la colla de les grapes dels seus tiets horribles.

—Ja no es fiquen més amb mi, ara.

—Esclar que no! Perquè els has demostrat que saps resoldre una investigació i alliberar una persona segrestada d'unes golfes. La majoria de les nenes d'onze anys no fan coses tan heroïques...

—No soc cap heroïna, jo.

—Ets massa modesta! Però sé que la policia troba que ets la canya. La Josiane m'ha donat a entendre que tens un poder que només coneixen ella i la policia. No

vull que me'n parlis si no et ve de gust, però m'agradaria fer-te una pregunta: que hi ha cap indret secret on vagis quan trobes el món massa dur?

Em vaig mirar la Diana amb els ulls oberts de bat a bat.

—Com ho saps, això de Sèsam? —li vaig demanar.

—Ah, és aquest, el teu lloc? Sèsam?

—També en saps el nom?

—Me l'acabes de dir!

—Cert —vaig respondre, somrient—. Però, igualment, com saps que...?

—Que vas a aquest regne màgic? Durant anys, jo també tenia converses amb un amic secret en un indret secret. Però, si et començo a explicar tot això, et pensaràs que estic com un llum. Perquè qui podria admetre que el conill de Pasqua ha sigut el seu millor amic i conseller durant anys?

—Coneixes el conill de Pasqua? Sempre l'he volgut conèixer! L'Emília també el coneixia, però llavors es va fer gran i va decidir que era un boig.

—Jo també m'he fet gran i he decidit que em feien falta altres amics. Però no he pensat mai que el Lluís fos boig.

—Es diu Lluís? Com gairebé tots els reis de França?

—És el rei dels conills. I és la mar d'intel·ligent. Quan em sentia molt sola (i tot-hom em deia «rara», especialment els meus pares), el Lluís em deia que ser diferent era genial, fins i tot rara! Em deia que a tots els artistes els diuen rarots en algun moment de les seves vides. I que les persones diuen això perquè se senten incòmodes quan coneixen algú original.

—És un conill superllest! Que vas tenir una professora com la Josiane?

—En vaig tenir una de fantàstica que es deia Astrid. Era de Suècia però vivia a França, i era molt dura amb mi. Quan era petita, parlava d'una manera molt estranya: repetia totes les paraules. També tenia problemes molt seriosos per entendre el temps o l'ordre de les coses. Si ma mare em deia que faríem una volta en bici i després aniríem a menjar una pizza, jo em posava a bramar i demanava que per què no podíem menjar-nos primer la pizza. Ella m'explicava que eren les vuit del matí i que no ens podíem menjar una pizza abans de l'hora de dinar. Llavors jo somicava i li deia que no em volia deixar menjar pizza. I llavors es posava a plorar ella també i deia que estar amb mi era massa dur i que, tot i que m'estimava, el meu autisme li semblava realment difícil de suportar.

Vaig posar la mà a l'espatlla de la Diana.

—Estic segura que et sap molt de greu que la Josiane se'n vagi —va continuar—. Jo també estava molt moixa quan l'Astrid em va dir que se'n tornava a Suècia perquè havia trobat feina allà i tenia ganes de tornar al seu país. Amb onze anys, costa fer-se la idea que algú deixarà de formar part de la teva vida. Ara, amb vint-i-dos anys, tot just començo a entendre que la gent entra a la teva vida i després en surt. Això sempre fa molta por. I és que comptem amb els altres per no sentir-nos sols.

Quan la Josiane va arribar a l'escola aquell matí, per una vegada a la vida vaig haver d'admetre que estava molt trista. Ella encara ho estava més. Ens vam trobar a l'entrada, entre tots els alumnes que passaven corrent. Quan es va inclinar cap a mi per abraçar-me i dir-me adeu, va esclatar en plors. Em va abraçar més fort encara.

—No oblidis mai que, encara que a partir d'ara no et vegi cada dia, sempre seré amb tu. Ets la meva estrella. I sé que un dia parlaràs de debò!

Li vaig somriure i vaig fer que sí amb el cap, perquè (he de ser sincera!) sabia que volia que l'hi prometés. És el que ella desitja per a mi.

Em vaig girar per assegurar-me que no teníem la Diana al darrere. Llavors vaig escriure-li, molt de pressa:

—Em sembla que la meva nova profe mola molt, però creus que li puc confiar el meu secret?

—Quan la coneguis més i vegis que ha arribat el moment, llavors sí, crec que sap guardar un secret.

La Josiane es va incorporar i es va eixugar les llàgrimes.

—No és mai fàcil acomiadar-se, així que...

Em va abraçar un últim cop i després se'n va anar. Quan va haver passat el portal de l'escola, es va girar i em va fer un gest amb la mà. Vaig veure que pensava:

«Uf, necessito un bon cafè, ara.»

Vaig notar una mà a l'espatlla. La Diana.

—Quin moment tan complicat, oi? —va dir—. Segur que la Josiane ara es mor per anar a fer un cafè.

Em vaig mirar la Diana.

—Com ho saps, tot això? —li vaig preguntar.

—Ho endevino. Però jo no tinc un poder màgic com tu.

Llavors vaig tenir clar que, si bé la meva nova profe no podia, com jo, veure-hi darrere els ulls de les persones, s'ho sabia fer venir bé perquè li revelessin coses sobre elles. És molt intel·ligent, i també molt espavilada.

GUIA DE LECTURA

ELABORADA PER CHRISTIAN ARENAS-DELGADO
UN GUIÓ ORIENTADOR PER A LA LECTURA DIALÒGICA

PREGUNTES CLAU ABANS DE LA LECTURA

FEM PREDICCIONS

- Què penseu d'aquest llibre? Quina història creieu que ens voldrà explicar? Per què?
- Penseu que serà una lectura captivadora? Per què?
- Heu llegit cap dels dos llibres anteriors de l'Aurora? Quines expectatives us genera aquesta nova lectura?

TREBALLEM ELS PARATEXTOS

Donem una ullada a la coberta, als crèdits editorials i a la contracoberta.

- Què podem apreciar a la portada? Quin edifici històric hi observem?
- Quan i on va ser publicat el llibre per primera vegada? La llengua original en què s'ha escrit és el català?
- Quins esdeveniments se'ns avancen a la sinopsi de la contraportada?

SUPORT A LA MEDIACIÓ

Xinxeta didàctica

La forma d'entrar a la discussió literària abans de llegir la novel·la dependrà de si han llegit o no les dues entregues anteriors: *Les fabuloses aventures de l'Aurora* i *L'Aurora i el misteri de la cambra secreta*.

Xinxeta literària

La competència literària no només es manifesta en la capacitat de llegir, comprendre i gaudir del contingut d'una obra, també es relaciona amb la capacitat de controlar els codis materials que fan del text literari un llibre: els anomenats paratextos.

Un paratext: la portada

Per situar els lectors a la ciutat Nova York, es pot al·ludir a l'episodi de King Kong i l'Empire State. Es poden programar dinàmiques d'anticipació fent servir els tràilers de les diverses adaptacions cinematogràfiques que se n'han fet. De fet, la pel·lícula preferida del pare de l'Aurora és la del 1933 (p. 15).

PRIMERES HIPÒTESIS

Segons el que ens suggereixen els paratextos, fem una llista de possibles situacions que es puguin donar en algun moment de la trama narrativa. Per exemple:

- L'Aurora va de braçet amb una persona. És la seva germana, l'Emília, o potser la seva mare?
- Què porta l'Aurora sota el braç? Un llibre?
- Serà viatjar en avió una de les noves experiències que viurà l'Aurora?
- L'Aurora fa un nou amic que és taxista?

QUÈ EN SABEM, DE L'AUTISME?

L'Aurora és una nena que viu amb autisme. Mirem el vídeo i fem recerca sobre aquesta afectació.

- Per què és important que les persones autistes tinguin espais on puguin visibilitzar la seva diferència i viure-la sense cap mena de limitació?
- Què podem fer per respectar els seus ritmes i els seus espais d'intimitat?
- És important que hi hagi històries protagonitzades i explicades per persones neurodivergents? Què és, la neurodiversitat?

Enllaç al vídeo:

<https://www.youtube.com/watch?v=7KAUxv0HNos>

Xinxeta didàctica

Demaneu una llista de suposicions extremes dels paratextos. A les etapes DURANT i DESPRÉS de la lectura es poden anar comparant i veure si es materialitzen o no en el relat.

Xinxeta científica

El trastorn de l'espectre autista és una afectació mental que es deu a una alteració dels ritmes de desenvolupament fisiològic del còrtex cerebral. Aquestes acceleracions i alentiments generen dificultats en l'adquisició i el desplegament d'habilitats socials i comunicatives, així com en la memòria de treball i en el processament de les emocions.

Xinxeta audiovisual

La noia que es presenta al vídeo proposat, l'Elia, respon a algunes preguntes sobre com es viu l'autisme en primera persona, sobre les dificultats que es troba en el món escolar i com a poc a poc s'ha anat generant una consciència col·lectiva al seu voltant.

PREGUNTES CLAU DURANT LA LECTURA

TREBALLEM LA TRAMA. LLEGIM I PENSEM SOBRE...

• La discriminació i els prejudicis

• L'Emília, germana de l'Aurora, pensa que:
«L'Aurora es nega a parlar, i no és pel seu autisme, sinó perquè sap que això la fa especial!» (p. 10).

Què és un prejudici? Què hem de fer per evitar-ne? És correcta la impressió que té l'Emília?

• La Diana, la nova mestra de l'Aurora, és una persona que també conviu amb l'autisme. Ella li comenta que:
«Quan tenia la teva edat (la meitat de la que tinc ara), tothom em deia que era molt rarota. Sempre em feien *bullying* a l'escola» (p. 33).

Per què l'assetjament escolar és un mal que hem d'erradicar? Què vol dir la paraula *empatia*?

SUPORT A LA MEDIACIÓ

Conceptes clau

Prejudici

1. Indici o opinió preconcebuts.
2. Aversió no raonada per alguna cosa.

Empatia

Facultat de comprendre les emocions i els sentiments externs per un procés d'identificació amb l'objecte, grup o individu amb què hom es relaciona.

Assetjament escolar

Tipus de maltractament sistemàtic i continuat sobre un infant que no té possibilitat de defensar-se, dut a terme per algun company o grup de companys a l'escola.

• El Gregori és l'auxiliar del vol que han agafat l'Aurora i la Diana. Tots tres parlen sobre el sistema que fa servir l'Aurora per comunicar-se:

«—Però és que sense la tauleta no puc parlar, jo! —vaig protestar.

El Gregori es va mirar la Diana, com preguntant-li: “És veritat?”. La Diana va assentir. El Gregori em va fer un somriure i va dir:

—Cap problema. Posa-te-la damunt dels genolls i no la facis servir durant l'enlairament» (p. 87).

Per què podem dir que la seva és una actitud de molta comprensió i consciència? S'assembla a l'actitud dels guardes de seguretat i els policies abans d'enlairar-se?

• La igualtat de gènere

«—Ets el xofer enviat per la Universitat? —li va demanar la Diana.

—Sí, tresoret —va respondre—. Soc el Sal.

—Jo la Diana, i ella l'Aurora. I no soc cap tresoret, jo.

—Ho sento, tresoret, només és una forma de parlar, no sé si entens el que et vull dir. No volia faltar-te al respecte» (p. 103).

Estàs d'acord que el Sal és una persona que falta al respecte? Creus que el Sal tractaria de la mateixa manera un home?

Fullegem el llibre

Fem una llista d'altres situacions en què es presenten situacions masclistes (p. 117) o també la normalització d'altres estereotips, per exemple, xenòfobs (p. 181).

• La metròpolis moderna

«—Eh..., doncs, mmm, benvingudes a l'hotel Metropole.

Que és, diguem-ne, el primer cop que veniu aquí?

—Exacte —va respondre la Diana—. Ens has reservat una habitació ben maca?

Consciència

Coneixença interna que cadascú té de la bondat o de la maldat de la seva conducta, intencions, caràcter, ensem amb el sentiment d'obligació de fer allò que hom creu bo.

Sistema sexe-gènere

Constitueix un ordre de construcció de les identitats femenines i masculines, ordre que introdueix, per a tots els individus, determinacions i limitacions en totes les dimensions de la vida [...]. És un sistema de poder desigual que determina que les dones estiguin en una posició subordinada respecte dels homes (xtec.cat/coeducació).

Igualtat de gènere

La igualtat de gènere fa referència a la necessitat de corregir les discriminacions i valorar les diferències enriquidores dels dos sexes (xtec.cat/coeducació).

Xinxeta urbana

Nova York és la ciutat que mai no dorm pel seu intens ritme urbà (p. 112). Sembla que no són gaire sostenibles aquestes jungles de ciment, oi? Es pot proposar una activitat de recerca.

—Una habitació ben maca? —va repetir.
Va fer una rialla tota estranya i va dir:
—Al Metropole no en tenim pas, d'habitacions maques.
Si busques una cosa maca, no vens aquí. Aquí hi
vens si vols una cosa, diguem-ne, *grunge*» (p. 125).

Pas a pas

En la darrera dècada del segle passat, a la ciutat de Seattle, va néixer un nou gènere musical dins del rock anomenat, precisament, *grunge*. El seu principal exponent és el grup Nirvana, liderat per Kurt Cobain.

- Busquem una cançó d'aquest grup.
- Fem recerca. Quina és la raó de l'actitud apàtica i rebel del moviment *grunge*?
- Tanquem els ulls i imaginem-nos com és l'hotel on dormiran l'Aurora i la Diana.
- Discussim sobre el que ens ha evocat.

• Les noves tecnologies de la informació i la comunicació

«No fa falta cap poder màgic per aclucar els ulls i tornar a veure dins del cap totes les coses meravelloses que has vist. Mentre les altres persones aixecaven el telèfon per davant de la cara, la Diana i jo contemplàvem aquell espectacle i gravàvem cada detall a dins de la llibreria del nostre cervell» (p. 144).

Pensem...

Com diuen les nostres àvies, «tots els excessos són dolents», i la tecnologia no s'escapa d'aquesta valoració. Llavors, quan la tecnologia és beneficiosa i quan és perjudicial?

Reflexionem sobre el cas de l'Aurora. La tecnologia és una gran ajuda, però potser podríem dir que està massa sobreexposada a la pantalla? Què en penseu?

Subcultura

Cultura d'un grup que divergeix parcialment de la cultura dominant en una societat.

Grunge

Dit de l'estil musical sorgit als EUA a mitjan dècada del 1980 definit com una barreja de rock i punk combinat amb línies melòdiques pop, de contingut inconformista.

Apatia

1. Estat anímic de qui res no commou.
2. Mancança d'interès, d'energia, indolència.

Xinxeta de recerca

Un estudi recent (Silva-Santos *et al.*, 2022) ha esbrinat que l'exposició a un temps de pantalla excessiu en els infants pot associar-se amb problemes d'atenció. No obstant això, la intervenció de pares i mestres en el control de l'exposició a les pantalles pot esdevenir un factor mitigant de les conseqüències d'una sobreexposició a les pantalles al llarg del temps.

Xinxeta tecnològica

La introversió comunicativa oral de l'Aurora no li impedeix desenvolupar una gran destresa comunicativa amb la veu de la seva tauleta. I si l'Aurora hagués nascut a l'edat mitjana o a principis del segle passat? Hauria pogut sortir-se'n d'alguna manera? De quins factors dependria?

• El Món Dur i Sèsam

«Ens havíem promès l'una a l'altra de no explicar mai res d'aquell lloc on l'anava a visitar quan el Món Dur em resultava... massa dur, justament.

M'era difícil parlar de Sèsam i així vaig mirar d'explicar-ho a la Diana.

—Esclar —em va dir—. Tothom té el seu jardí secret, un món per a ell mateix on viu la vida que li hauria agradat tenir» (p. 168-169).

Pensem...

L'Aurora té un món interior, una dimensió onírica, on es pot refugiar del món real, el de la gent de carn i ossos. Tu també tens un «jardí secret»? T'agradaria tenir-ne un? Com és o com seria?

• El segrest

«Et podràs disculpar amb la teva professora i explicar-li la teva història, que no es creurà ningú. Perquè l'edifici ja serà a terra i el Leroy entre les runes. I al Bobby el tancaré en algun lloc lluny de Nova York. Així que tothom et prendrà per una pobra neneta sonada que s'inventa històries delirants» (p. 212).

Pensem...

La Janina, madrastra d'en Bobby, no vol ficar-se en problemes i deixa anar l'Aurora, però té el Bobby al maleter del seu cotxe! Com acaba tot plegat? La Janina aconsegueix retenir el Bobby i fer negocis amb l'enderrocament de l'edifici on viu el seu amic, el Leroy? Quins personatges apareixen per ajudar l'Aurora?

Xinxeta literària

La literatura és un mirall on la societat es reflecteix amb les seves llums i ombres. Aleshores, la mediació d'aquesta obra pot marcar-se com a objectiu la interpretació de les actituds dels personatges envers la diversitat neurocognitiva: si es posicionen com a aliats i defensors dels seus drets o com a personatges gens reflexius i irrespectuosos davant la diferència.

Deliri

Estat més o menys durador de perturbació mental que es manifesta per una gran excitació, incoherència en les idees, delusions i al·lucinacions.

Ostatge

1. Persona lliurada a l'enemic com a penyora del compliment d'un pacte.
2. Persona segrestada.

PREGUNTES CLAU DESPRÉS DE LA LECTURA

• Parlem del final!

«—Quin afer va acabar malament? —li vaig demanar.

Em va mirar com si li acabés de clavar una bufetada.

—Que et penses que em pots llegir el pensament, tu?

Gairebé ho havia dit a crits. L'inspector Jerry anava a intervenir, però vaig aixecar la mà. Ara em tocava a mi fer les preguntes!

—Així doncs, on tens retinguda la mare del Bobby?

—No sé de què em parles! —va rugir.

El Sal s'havia quedat parat, però l'inspector Jerry li va tocar el braç i es va posar un dit als llavis. No em podia interrompre!» (p. 264).

Pensem...

Què descobreix l'Aurora sobre la història del Leo i la Célestine, els pares del Bobby? Podries esmentar les característiques de l'Aurora que la fan una investigadora fantàstica?

• Què en pensem, de la lectura?

Tornem a la llista de possibles situacions de la trama narrativa que vam fer abans d'entrar en la lectura.

- Quines prediccions s'apropen a l'argument de la novel·la i quines altres no hi tenen res a veure?

- Quins dels indrets que van visitar l'Aurora i la Diana t'agradaria conèixer?

- Sembla que el món encara no és un lloc del tot gentil i confortable per a les persones amb autisme. Penses que ha canviat la teva manera de pensar sobre les persones autistes? I, si ets una persona amb autisme, t'has sentit reflectida en l'Aurora?

SUPORT A LA MEDIACIÓ

Xinxeta didàctica

Com és, l'Aurora?

- Curiosa
- Enginyosa
- Reflexiva
- Bona oïdora
- Eixerida
- Organitzada
- Valenta
- Temerària
- Obstinada

Xinxeta didàctica: activitat creadora

Les anticipacions que no tenen res a veure amb la trama de l'obra es poden fer servir com a arguments per escriure una aventura alternativa dins de la novel·la, a manera de *fanfiction*.

Xinxeta literària: el *fanfiction*

És un gènere literari escrit per un admirador d'una sèrie de televisió, d'una pel·lícula, d'un videojoc o d'un llibre i que es basa en línies argumentals o personatges de l'original. Aquestes narratives prenen el món ficcional de l'obra original, l'expandeixen o el condueixen en una nova direcció.

